

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 22 stycznia 2020r.

DSR.I.8302.227.2019.AKU

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

W odpowiedzi na [ ] – petycję kierowaną do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w sprawie zmiany statusu prawnego wychowawców w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, uprzejmie informuję:

Na mocy art. 204 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, z póź.zm.), z dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. z dniem 1 stycznia 2012 r., uchylono przepis Karty Nauczyciela, zgodnie z którym ustawę tę stosowało się także do wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych przed dniem 1 stycznia 2004 r. w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jednocześnie ustawodawca, w art. 237 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w stosunku do tej grupy pracowników przewidział 2-letni okres przejściowy, po ustaniu którego osoby te miały stać się pracownikami samorządowymi. Oznacza to, że od dnia 2 stycznia 2014 r. wskazane osoby stały się pracownikami samorządowymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła zmiany w systemie opieki zastępczej nad dzieckiem, m.in. w roli i sposobie działania placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadzono rozwiązania zmierzające do stopniowego przekształcenia dużych (30-osobowych) placówek opiekuńczo-wychowawczych w małe placówki, w których warunki życia będą zbliżone do domowych, a liczba dzieci umieszczonych w nich nie przekroczy 14. Docelowo instytucje te będą przeznaczone tylko dla dzieci od 10. roku życia, wymagających szczególnej opieki lub działań terapeutycznych, które mają trudności w przystosowaniu się do życia rodzinnego. Placówki te powinny zapewnić dzieciom stabilne środowisko wychowawcze, polegające m.in. na nawiązaniu więzi emocjonalnych z wychowawcą. Aby to osiągnąć, niezbędny jest dłuższy kontakt wychowawcy z dzieckiem, niż to wynika z zatrudnienia na podstawie przepisów Karty Nauczyciela. W sytuacji przywrócenia Karty Nauczyciela w placówkach wychowawcy mogliby zmieniać się nawet 5 razy na dobę, ze szkodą dla dzieci.

Podkreślić należy, że Karcie Nauczyciela podlegali tylko pracownicy zatrudnieni w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych przed dniem 1 stycznia 2004 r. Od 2004 r. zatrudnienie w tych instytucjach odbywa się w oparciu o przepisy samorządowe.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze nie są elementem systemu oświaty. Konsekwentnie od kilkunastu lat system opieki zastępczej nad dzieckiem zmienia się w ten sposób, że opieka ta wychodzi z systemu oświaty, zlikwidowane zostały szkoły działające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a dzieci uczęszczają do szkół publicznych. Placówki opiekuńczo-wychowawcze mają mieć bowiem formę bliską formie rodzinnej. Oznacza to, że w celu zapewnienia dzieciom opieki jak najbardziej zbliżonej do rodzinnej, dąży się do maksymalnie elastycznego sposobu zatrudnienia wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Z uwagi na to niewłaściwe byłoby, również w kontekście przepisów o systemie oświaty, powracanie do rozwiązań, zgodnie z którymi w stosunku do tych pracowników zastosowanie miałyby przepisy Karty Nauczyciela.

Obowiązujące do dnia 1 stycznia 2014 r. rozwiązanie różnicowało warunki zatrudnienia osób, które de facto wykonywały takie same zadania. Dualistyczny sposób zatrudniania wychowawców powodował, że w placówkach tych powstawały sytuacje konfliktowe w gronie pracowników oraz pomiędzy dyrektorami a pracownikami, co nie sprzyjało tworzeniu dobrej atmosfery, a tym samym miało niekorzystny wpływ na wychowanków.

Obecnie nie ma możliwości prawnych zatrudniania wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na podstawie przepisów ustawy Karty Nauczyciela, w związku z tym nie ma możliwości, aby pensum zatrudnionych pracowników na pełen etat wynosiło 26 godzin. Podstawą zatrudniania obecnie mogą być jedynie ustawa Kodeks Pracy z dnia

26 czerwca 1974 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 917, z póź.zm.) oraz ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282).

Ponadto, obowiązujące obecnie w stosunku do omawianej grupy osób przepisy dotyczące pracowników samorządowych określają wysokość minimalnego wynagrodzenia na danym stanowisku. Oznacza to, że ostateczna wysokość wynagrodzenia jest zależna od woli pracodawcy. Tym samym w gestii samorządów pozostawiona została decyzja w kwestii kształtowania wynagrodzeń tej grupy zawodowej. Decyzja ta powinna czynić zadość zasadom współżycia społecznego, tak aby uwzględniać interesy zarówno osób, które do dnia 1 stycznia 2014 r. były zatrudnione na podstawie Karty Nauczyciela, jak i osób, które od 2004 r. są zatrudniane w oparciu o przepisy samorządowe.

Podsumowując, podejmowanie inicjatyw legislacyjnych, które służąc zmianie sytuacji jedynie części pracowników samorządowych (byłych nauczycieli), pracujących w charakterze wychowawców w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, mogłyby uniemożliwić umacnianie procesu tworzenia stabilnego dla dzieci środowiska wychowawczego. Obecne uwarunkowania prawne pozwalają samorządowi kształtować ich zatrudnienie bądź w instytucjach oświaty, bądź w dotychczasowym miejscu pracy, tj. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia wyczerpują zagadnienia przedstawione w przedłożonej petycji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870) sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

up. **MINISTER**
Barbara Socha
Barbara Socha
Podsekretarz Stanu

Informacje na temat przetwarzania danych osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod adresem <https://www.gov.pl/web/rodzina/informacja-o-przetwarzaniu-danych-osobowych>